

JARRETT DES DE L'AMFITEATRE DEL CARNEGIE HALL

El 18 d'octubre del 2008 el pianista barceloní **Albert Bover** era a Nova York, el mateix dia en què el llegendari trio de **Keith Jarrett** celebrava les seves noces de plata al Carnegie Hall. **Bover** hi va ser, va gaudir de la sessió i va prendre nota de tots els detalls que succeïen a l'escenari. Hi ha res millor que reviu un concert del gran **Jarrett** amb una narració acurada d'un dels nostres pianistes de bandera?

TEXT ALBERT BOVER
FOTOS SVEN THIELMAAN

Estava passant uns dies a Nova York quan em vaig assabentar que el trio de **Keith Jarrett** celebrava el seu vint-i-cinquè aniversari al Carnegie Hall. Vaig pensar que no m'ho podia perdre. Ja havia sentit aquest trio en dues ocasions, amb **Gary Peacock** al contrabaix i **Jack DeJohnette** a la bateria. La primera va ser al Palau de la Música el 3 de novembre del 1985. D'aquell concert breu, perquè va ser com un passi venut com a concert, en recordo una introducció a "My Funny Valentine" semblant a la que té gravada a *Still Live* (ECM, 1986): impressionant. L'altra va ser el 10 de novembre del 2004, a l'Auditori de Barcelona. Va ser igualment un gran concert també amb tres bisos memorables. Amb un gran record d'aquests

dos magnífics concerts, a més de tots els DVD amb les actuacions d'aquest trio al Japó, i la transmissió per TVE-2 del concert a Donostia, el juliol del 1985 va decidir anar-hi al preu que fos. El preu per seure a l'amfiteatre no era excessivament car —90 dòlars—, sobretot si tenim en compte el canvi de dòlar a euro actualment. L'acústica també era força bona. El lloc, (Auditori Isaac Stern / Ronald O. Perelman Stage, una mica clàssic i antiquat, amb cinc nivells, estava ple de gom a gom. Expectació, silenci, anunci de prohibició de qual·lomena d'enregistrament acústic o audiovisual i fotos amb flaix, i els tres cavallers van aparèixer a l'escenari immens, però on el piano, el contrabaix

bateria es trobaven al mig, molt a prop de les primeres files. Que en prenguin nota els tècnics, il·luminadors i productors que obliguen a col·locar els instruments molt allunyats i a fer servir monitors. Hi havia un micro a l'esquerra. **Keith** es va dirigir cap allà: "Només vull dir-vos que avui no cantaré", suposo que en referència als famosos crits que fa a tants discos. La gent va riure, però tampoc massa, acostumada a les *boutades* d'aquest gran *diva*.

La bateria va anar cap al piano, va seure i va començar amb una *intro*. Des de la primera nota ja estava passant alguna cosa, es podia percebre tothom callat i concentrat en el so únic d'una música que començava a sonar del no-res i que ja havia creat un espai propi, s'havia fet amb tot l'auditori. Com era possible? Com una sola persona podia connectar d'aquesta manera, en segons, amb el seu instrument i dir tant, transmetre-ho tot a unes 2.800 persones assegudes davant seu? És el més bonic de la música. No es tracta tant de què es toca, sinó que va més enllà. Ho rebem com si fos música en estat pur, gran música, i només després reflexionem sobre la categoria estratosfèrica de **Keith Jarrett**. On som quan sentim música? On som quan sentim aquesta gran música?

El concert va ser una revisió fresca d'estàndards i originals ja tocats i enregistrats pel trio en la seva càmera. El primer tema que van interpretar va ser "The Masquerade Is Over". Durant els quatre minuts d'introducció a piano sol, **Jarrett** ja va mostrar les

característiques que fan d'ell un dels millors i més complets músics: un so molt bonic, que podia ser molt fort però mai dur, o molt suau i dolç però que no perdia presència, i sempre era molt melòdic; una conducció de veus claríssima, un desenvolupament motivic intel·ligent, politonal i creatiu, i un *swing* ben contagiós amb influències del *gospel*. Després de la *intro* s'hi van afegir un **Peacock** en forma, motivat, i

"DES DE LA PRIMERA NOTA TOTHOM ESTAVA CONCENTRAT EN EL SO ÚNIC DE LA MÚSICA"

un **Dejohnette** molt efectiu.

La manera com **Keith Jarrett** interpretava la melodia era una mica diferent de l'original, però les notes i els acords que anava canviant el feien sonar millor. Una característica només dels grans, com **Miles Davis** o **Bill Evans**, que eren capaços d'enriquir encara més un bon tema amb els matisos que afegien, lent-lo seu. Penso per exemple en la versió de **Davis** d'"It Never Entered My Mind" o la d'**Evans** de "My Foolish Heart". Quan va acabar el primer solo, la gent aplaudia com boja. La gent va aplaudir quasi tots els solos menys un de piano en una balada durant un bis.

Després va tocar "I Thought About You", molt inspirat també, amb un bon solo de **Gary Peacock**, que no va mostrar aparentment cap problema de salut. **Jarrett** va interpretar una coda a piano sol màgica, on no hi

sobrava ni hi faltava cap més nota. En aquell moment vaig pensar que aquell era un molt bon concert i que n'haurien de fer un disc. Així ho espero. Aplaudiments més forts encara. Aleshores **Keith Jarrett** va etzibar: "No escolteu a ningú que us digui quin tipus de font d'energia heu de fer servir". La gent va riure: parlava de l'energia a l'estil de la *new wave*?, o formava part d'algun debat electoral sobre l'energia nuclear, el petroli, etc? No ho sé.

El tercer tema va ser un blues en sol potser no tan espectacular com les altres peces, i és quan vaig sentir **Jarrett** grinyolar una mica —no havia dit que aquest cop no cantaria?—. El solo de bateria va estar molt bé, amb poliritmies en 3/4 sobre el 4/4. El primer passí va acabar amb un original, "No Lonely Nights", que em va recordar "Two for the Road" de **Henry Mancini**, però més inspirat, i amb un pont semblant a "Never Let Me Go", per cloure amb un diàleg misteriós entre els plats de **Jack Dejohnette** i el registre agut del piano, suggerint un ambient modal *frigi*.

El segon passí va començar amb un obstinat semblant al que havia fet servir a la gravació de "What Is This Thing Called Love". Era "So Tender", una peça original tocada més ràpida que al segon volum de *Standards* (ECM, 1983). Després va fer una mena de blues-*shuffle* desconegut, seguit d'una immensa versió de "Ballad of the Sad Young Men", amb *intro*, final i solos de piano i baix molt inspirats. Al final es va aixecar i, clarament emocionat, després d'abraçar el **Gary** i el **Jack**, va preguntar: "No és aquest el millor jazz trio del món? Sento que sigui jo qui ho hagi de dir, però m'és igual si ho dieu vosaltres o jo". Geni i figura.

El passí va finalitzar amb un energètic "Straight, No Chaser". Tot seguit, tres bisos i el públic esbojarrat, xiulant. El primer, "When I Fall In Love". Després, **Keith Jarrett**, amb la simpatia habitual, va etzibar: "Hauríeu de disculpar-vos: heu fet servir càmeres amb flaixos. No parlieu anglès?" I va afegir: "Estalvieu diners, no us compreu els maleïts mòbils". Llavors es va dirigir cap al piano per interpretar "Poinciana", inspirat en l'arranjament ja clàssic d'**Ahmad Jamal**, un músic que considero que no ha rebut prou crèdit per la seva influència en **Miles Davis**, **Red Garland**, i l'evolució del jazz en general. El tercer bis va ser una molt bona versió de "Django", la composició més inspirada de **John Lewis**.

Esperem que editin un àlbum d'aquest gran concert. **Jarrett** tornarà a interpretar una nova única sessió d'improvisacions a piano sol als Estats Units, a la sala Carnegie Hall, el 29 de gener del 2009. Ja hi ha un gran disc: *The Carnegie Hall Concert Live* (ECM, 2006), d'una actuació de l'any 2005. No se us fan les dents llargues per anar-hi?

EL TRIO DE KEITH JARRETT EN PLENA ACCIÓ